

Bērns un pieklājīgas manieres

Kādā vecumā sākt bērnam mācīt pieklājības manieres?

- ❖ Nav viena strikta vecuma! Manieres un pieklājības ABC ieaudzina pakāpeniski, nepiespiestā veidā, jau kopš dzimšanas. Vecāku izturēšanās, savstarpējās attiecības, apkārtējo ģimenes locekļu manieres, uzvedības stils, vide - tas viss ietekmēs un audzinās Jūsu bērnu.
- ❖ Ja jūs lietosiet jau bērnam mazam esot maģiskos „Lūdzu!” un „Paldies!”, tad arī bērns tos lietos.
- ❖ Ja sabiedriskajā transportā būsiat ērcīgs un nikns, nelaipns, tad arī bērns būs tāds pret apkārtējiem cilvēkiem, jo kopēs jūs.
- ❖ Pieklājīgi uzvesties pie galda, lietot nazīti un dakšīņu, bērns iemācās tieši mājās, tāpēc pašiem vecākiem jāpiedomā, vai ierastais ēšanas stils nav ar šķīvi un karoti pie televizora. No tāda parauga bērns labas manieres nekad neiemācīsies! Tāpēc, ja vēlamies, lai bērns prastu uzvesties sabiedrībā, mājas vide un prasības mājās nedrīkst krasi atšķirties no iziešanas sabiedrībā. Piemēram, vecāki varētu svētdienas brokastu galdu klāt īpaši skaisti, un bērnam aktīvi piedāvāt piedalīties tā dekorēšanā.
- ❖ Svētki, tradīcijas, gadskārtas, kopējas ģimenes svinības - tie arī ir audzinoši pasākumi, kas māca bērnam noteiktu uzvedību sabiedrībā. Kaut vai bērna dzimšanas diena! Tajā ir tik daudz ko mācīties! Kaut vai pie katras dāvanas pateikt: PALDIES! Un katram aizejošam ciemiņam iedodot līdzi balonu vai kūku - var teikt: LŪDZU!
- ❖ Pieklājīga uzvedība sākas ar savu rotaļlietu sakārtošanu, savas gultas saklāšanu, savu grāmatiņu nolikšanu, vakara bučas iedošanu visām lellēm, durvju attaisīšanu mammai u.tml. To visu, starp citu, var iemācīt arī tētis, kaut vai ar savu uzvedību pret bērna māti.
- ❖ Pieklājība nav nekas abstrakts un atrauts no dzīves. Formāla un didaktiska pieklājības mācīšana neko nemāca, ja vecāki šādu uzvedību nepielieto savā ikdienas dzīvē.

Vai Tavs bērns ir pieklājīgs?

Lūdzu, paldies, uz redzēšanos!

Katru reizi mēs cenšamies mazo pamācīt: „Pasaki paldies!”, “Sasveicinies ar tanti!”, “Tūlīt atvainojies!” u.tml.”. Arvien biežāk mūsu balss tonis kļūst uzstājīgāks, cerot, ka mūsu piezīmes tiks saklausītas, radot pēkšņu pozitīvu efektu. Tomēr bieži pozitīvie rezultāti izpaliek. Atbilde ir gaužām vienkārša. Gluži tāpat, kā citās lietās, kas saistās ar mūsu mazuļa audzināšanu, arī šeit ir jāatceras viena universāla patiesība. Daudz iedarbīgāks par vārdiem ir mūsu personīgais piemērs. Mēs, vecāki, esam mazuļa pirmais un nozīmīgākais paraugs, no kura, ņemot piemēru, mazais veido savas attiecības ar apkārtējo pasauli. Ja vēlies mazajam iemācīt vienmēr pozitīvi atbildēt uz viņam adresētajiem uzmanības apliecinājumiem, pieklājības vārdiņiem viņa vārdu krājumā jāparādās pēc iespējas agrākā vecumā. Pat, ja mazais vēl nerunā, vēršoties pie viņa, izmanto *lūdzu*, bet, beidzot sarunu – *paldies*.

Izmanto jebkuru iemeslu vai notikumu, lai ģimenē jūs viens otru paslavētu un veltītu viens otram labus vārdus.

Centies neaprunāt bērna klātbūtnē citus cilvēkus, it sevišķi, ja tavš vērtējums nav visai pozitīvs.

Pēc iespējas biežāk pasaki savam mazulim *paldies* pat tad, ja šie darbiņi nav sevišķi nozīmīgi, piemēram, viņš ir bijis paklausīgs un pacietīgs, kad stāvējāt garā rindā, vai izturējies pieklājīgi, runājot ar kaimiņiem.

Nekautrējies mazuļa priekšā atzīt savas kļūdas, bet dari to viegli - bez lieka dramatisma. Ja mazais nekad nebūs dzirdējis sev adresētu atvainošanos, viņam būs daudz grūtāk saprast šī jēdziena jēgu un nozīmi.

Neaizmirsti paslavēt savu mazo par to, ka viņš bijis pieklājīgs un centies ievērot viņam mācītos noteikumus.

Bērnu galda etiķete

Kamēr bērns ir mazs, un kamēr viņam ir patīkami jūs priecēt ar saviem panākumiem, pasteidzieties mācīt viņam, kā pareizi un skaisti ēst, lietot galda piederumus un uzvesties pie galda. Pirmās "etiķetes iemaņas" nepieciešams iemācīt ar personīgo piemēru. Ikdienā centieties rīkot ģimenes pusdienas vai vakariņas. Lai tās nav ilgas, kaut vai pusstundu, bet tas ļoti daudz ko dos bērnam.

Pats galvenais, bērns pieradīs atrasties pie galda citu cilvēku sabiedrībā, redzēs, kā apkārtējie lieto galdu piederumus, kā viņi ēd. Pat, ja jūs vēl barojat mazuli paši, vienalga dodiet viņam rokās karoti. Viņam ir jāpierod tā turēt, bet ar laiku arī saprast, kas ar karoti ēst ir daudz ērtāk, tīrāk un skaistāk, nekā ņemt ēdienu no šķīvja ar rokām.

Parādiet bērnam, ka katru ēdienu ēd dažādi: zupu ēd tikai ar ēdamkaroti, otros ēdienus - ar dakšu un nazi, mazā karote ir vajadzīga, lai ēstu desertu.

Nepieciešams ēdienam izmantot atšķirīgus traukus. Un mazulim ir jāparāda, ka zupu ēd no dziļiem šķīvjiem, seklākus šķīvjus izmanto otrajam, bet apakštases un rozetes ir ievārījumam un desertam.

Neļaujiet bērnam spēlēties pie galda ar ēdienu, neatļaujiet to izlikt uz galda un ņemt ēdienu ar rokām. Neizklaidējiet viņu cerībā, ka viņš vairāk apēdīs.

Veiciet pirms ēdiena katru dienu vienu un to pašu rituālu: nomazgājiet mazulim rokas, uzgērbiet krūšautiņu un tikai pēc tā nosēdiniet viņu pie galda. Pēc ēdiena neizlaidiet mazuli no galda uzreiz. Bērnam nav jāaiziet netīram. Parādiet viņam, kā vajag lietot salvetes - tām vienmēr jābūt uz galda.

Noslaukiet ar tām muti un bērna rokas pēc ēdiena. Tā jūs radināsiēt viņu pie akurātības pie galda. Protams, tas viss neizdosies uzreiz. Tādēļ esiet pacietīgi un nerājiēt mazuli, ja viņš pēkšņi izlej kompotu vai paņem ēdienu no šķīvja ar roku.

Centieties biežāk ļaut bērnam ēst pašam. Iemāciēt viņam pareizi turēt sākmā karoti, pēc tam dakšu un vēlāk - nazi, obligāti rādot, kā to pareizi darīt.

Kad bērns ir paaudzies, izstāstiet viņam par galda servējumu. Klājot galdu, iesaistiet šajā procesā arī bērnu: palūdziet mazuli atnest salvetes un karotes, parādiēt, kā tās ir pareizi jāsadala. Un vienlaikus izstāstiet viņam, kādas krāsas salvetes labāk pieskaņot traukiem.

Bērni ir ļoti uzņēmīgi, tādēļ nerādiēt viņiem sliktus piemērus: paši nekad nedzeriet no pudelēm vai burkā, neēdiēt tieši no kastroļa. Atcerieties, ka bērni tādus piemērus ļoti viegli apgūst.